

Wpływ barwy i intensywności światła LED na plon i jakość mikrolistków brokuła i jarmużu

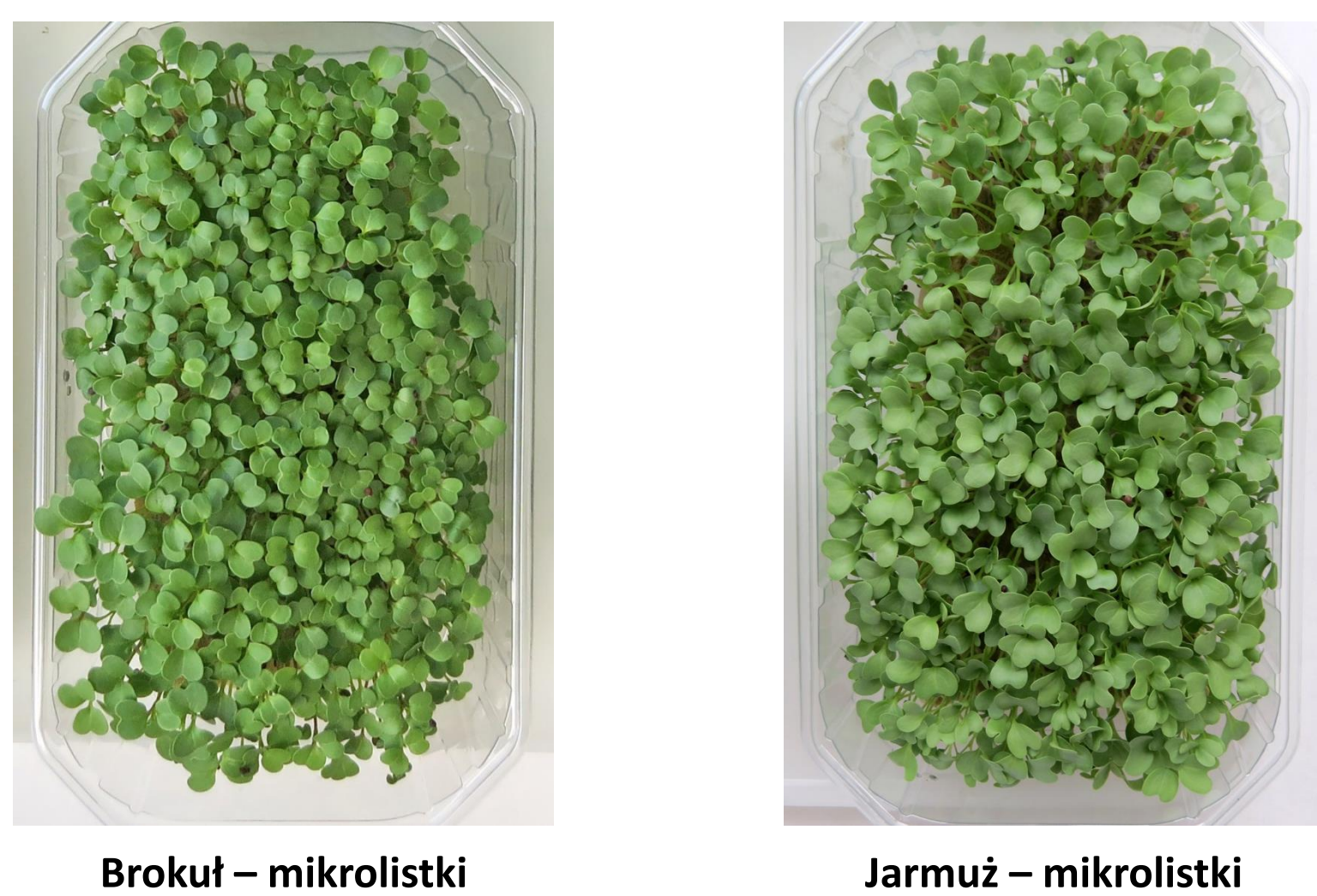
Anna Geszprych*, Olayemi Babatunde,
Janina Gajc-Wolska, Katarzyna Kowalczyk

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Instytut Nauk Ogrodniczych, Katedra Roślin Warzywnych i Leczniczych
ul. Nowoursynowska 159, 02-776 Warszawa

* ✉ anna_geszprych@sggw.edu.pl

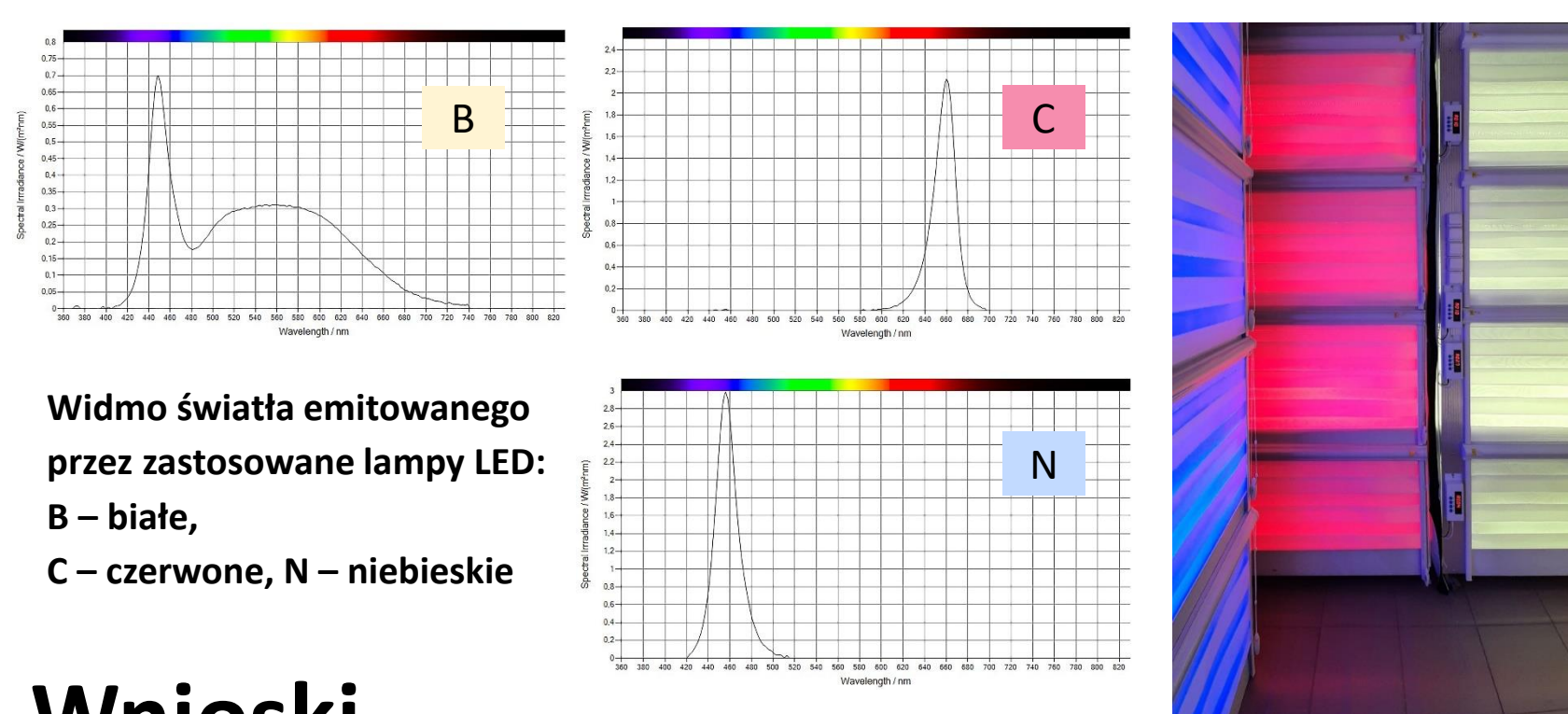
Cel

Rośliny warzywne w fazie mikrolistków stały się ostatnio popularnym dodatkiem do dań i nowym źródłem substancji prozdrowotnych. Celem pracy było określenie wpływu barwy i intensywności światła emitowanego przez lampy LED na parametry wzrostu, plon oraz zawartość wybranych substancji odżywczych i nieodżywczych w mikrolistkach brokuła i jarmużu.

Materiał i metody

Badania prowadzono w komorach fitotronowych. Zastosowano **światło białe** (5700 K), **czerwone** (660 nm) i **niebieskie** (460 nm) oraz dwa poziomy promieniowania fotosyntetycznie czynnego (gęstości strumienia fotonów fotosyntetycznych – PPFD): **150 i 300 $\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$** . Rośliny rosły na podłożu z wełny mineralnej (grubość 1,5 cm), które przed wysiewem nasion nasączono pożywką o EC 1,8 dS/m i pH 5,5. Gęstość siewu wynosiła 4 nasiona na 1 cm^2 . Po 3 dniach od wysiewu, gdy hipokotyl osiągnął długość ok. 1 cm, rośliny umieszczano w różnicowanych warunkach świetlnych. Temperatura wynosiła $22 \pm 2^\circ\text{C}$ w okresie stosowania sztucznego oświetlenia (16 godzin) i $17 \pm 2^\circ\text{C}$ w nocy. Po 8 dniach przeprowadzono pomiary roślin i zebrano mikrolistki do badań fitochemicznych. Określano długość hipokotyli, powierzchnię liści (przy użyciu laserowego miernika powierzchni liści CI-202) i plon mikrolistków. Oceniano jakość mikrolistków pod względem: zawartości suchej masy (metodą suszarkowo-wagową), składników mineralnych: P (spektrofotometrycznie), K i Ca (przy użyciu fotometru płomieniowego), azotanów (metodą wstrzykowej analizy przepływowej z detekcją spektrofotometryczną), chlorofilu i karotenoidów (metodą wysokosprawnej chromatografii cieczowej) oraz flawonoidów (spektrofotometrycznie). Analiza statystyczna została wykonana w programie Statistica 13.1, przy zastosowaniu dwuczynnikowej analizy wariancji i testu Tukeya na poziomie istotności $\alpha=0,05$.

Wnioski

- Światło czerwone miało korzystny wpływ na wzrost mikrolistków, co znalazło odzwierciedlenie w dłuższym hipokotylu i większej powierzchni liści, a także w wyższym plonie.
- Mikrolistki uprawiane przy PPFD 150 $\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$ charakteryzowały się wyższą zawartością potasu i fosforu.
- Światło o wyższej intensywności wpływało na zwiększenie zawartości suchej masy i wapnia oraz zmniejszenie akumulacji azotanów.
- Rośliny poddane działaniu światła białego charakteryzowały się najwyższą zawartością chlorofilu, karotenoidów (β -karotenu i luteiny) oraz flawonoidów.

Wyniki

BROKUŁ	Barwa i intensywność światła ($\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$)						Średnia dla barwy światła			Średnia dla intensywności światła	
	150			300			B	C	N	150	300
	B	C	N	B	C	N					
Długość hipokotyli (cm)	4,0	5,3	5,1	3,4	4,8	4,4	3,7 ^C	5,0 ^A	4,7 ^B	4,8 ^{***}	4,2
Powierzchnia liści (cm ²)	0,99	1,14	0,97	0,89	0,95	0,82	0,94 ^B	1,05 ^A	0,89 ^B	1,03 ^{***}	0,88
Plon mikrolistków (g/100 cm ²)	13,81	15,50	13,53	13,84	15,76	13,63	13,82 ^B	15,63 ^A	13,58 ^B	14,28	14,41 ^{NS}
Sucha masa (g/100 g)	9,46	9,55	8,72	12,62	12,12	12,48	11,04	10,83	10,60 ^{NS}	9,24	12,41 ^{***}
P (mg/100 g)	20,62	16,43	18,38	16,17	15,02	16,90	18,40 ^A	15,73 ^B	17,64 ^{AB}	18,47 ^{**}	16,03
K (mg/100 g)	166,93	158,69	172,14	151,13	146,42	150,12	159,03 ^{AB}	152,58 ^B	161,13 ^A	165,92 ^{***}	149,92
Ca (mg/100 g)	85,50	79,41	84,81	89,90	82,25	90,87	87,69 ^A	80,83 ^B	87,84 ^A	83,24	87,70 ^{**}
Azotany (mg/100 g)	3,71	3,45	4,02	2,51	2,90	2,60	3,11	3,17	3,32 ^{NS}	3,37 ^{***}	2,67
Chlorofil a (mg/100 g)	41,18 ^a	31,53 ^c	37,16 ^b	36,16 ^b	25,16 ^e	29,01 ^d	38,67 ^A	28,35 ^C	33,09 ^B	36,63 ^{***}	30,11
Chlorofil b (mg/100 g)	11,39 ^a	8,50 ^d	9,69 ^c	10,75 ^b	6,90 ^f	7,84 ^e	11,07 ^A	7,70 ^C	8,77 ^B	9,86 ^{***}	8,49
Luteina (mg/100 g)	3,64 ^a	3,13 ^b	3,13 ^b	3,73 ^a	3,05 ^{bc}	2,82 ^c	3,69 ^A	3,09 ^B	2,97 ^B	3,30	3,20 ^{NS}
β -karoten (mg/100 g)	6,96 ^a	5,41 ^d	6,56 ^b	6,06 ^c	4,30 ^f	5,05 ^e	6,51 ^A	4,85 ^C	5,81 ^B	6,31 ^{***}	5,14
Flawonoidy (mg/100 g)	62,23	47,10	56,97	50,70	36,27	48,80	56,47 ^A	41,68 ^C	52,88 ^B	55,43 ^{***}	45,26

JARMUŻ	Barwa i intensywność światła ($\mu\text{mol}/\text{m}^2/\text{s}$)						Średnia dla barwy światła			Średnia dla intensywności światła	
	150			300			B	C	N	150	300
	B	C	N	B	C	N					
Długość hipokotyli (cm)	2,9 ^{cd}	3,9 ^a	3,5 ^b	2,6 ^d	3,0 ^e	2,9 ^{cd}	2,8 ^C	3,5 ^A	3,2 ^B	3,5 ^{***}	2,9
Powierzchnia liści (cm ²)	1,41	1,36	1,12	1,18	1,21	1,04	1,29 ^A	1,29 ^A	1,08 ^B	1,30 ^{**}	1,14
Plon mikrolistków (g/100 cm ²)	12,78	15,04	13,55	13,34	15,30	13,21	13,06 ^B	15,17 ^A	13,38 ^B	13,79	13,95 ^{NS}
Sucha masa (g/100 g)	10,43	10,34	9,61	14,37	14,13	14,65	12,40	12,25	12,13 ^{NS}	10,14	14,47 ^{***}
P (mg/100 g)	28,00	20,76	21,53	20,89	17,55	18,03	24,45 ^A	19,16 ^B	19,78 ^B	24,43 ^{**}	18,83
K (mg/100 g)	171,97 ^a	171,81 ^a	173,66 ^a	172,31 ^a	152,14 ^b	154,32 ^{ab}	172,14	161,97	163,99 ^{NS}	172,48 ^{**}	159,59
Ca (mg/100 g)	101,02	88,47	97,42	109,36	97,47	111,55	105,19 ^A	92,97 ^B	104,48 ^A	95,64	106,13 ^{***}
Azotany (mg/100 g)	10,94 ^b	18,77 ^a	10,70 ^b	3,22 ^c	3,68 ^c	3,30 ^c	7,08 ^B	11,23 ^A	7,00 ^B	13,47 ^{***}	3,40
Chlorofil a (mg/100 g)	64,83 ^a	53,51 ^c	49,40 ^{de}	58,40 ^b	50,15 ^d	47,57 ^e	61,61 ^A	51,83 ^B	48,49 ^C	55,91 ^{***}	52,04
Chlorofil b (mg/100 g)	19,50 ^a	14,95 ^c	13,69 ^d	17,32 ^b	13,95 ^d	12,33 ^e	18,41 ^A	14,45 ^B	13,01 ^C	16,05 ^{***}	14,54
Luteina (mg/100 g)	6,15 ^a	5,05 ^d	4,24 ^a	5,51 ^b	5,18 ^c	4,12 ^f	5,83 ^A	5,11 ^B	4,18 ^C	5,14 ^{***}	4,93
β -karoten (mg/100 g)	9,94 ^a	8,15 ^c	8,33 ^c	9,37 ^b	8,30 ^c	8,24 ^c	9,65 ^A	8,22 ^B	8,28 ^B	8,80 ^{**}	8,63
Flawonoidy (mg/100 g)	87,60 ^a	65,27 ^c	72,80 ^b	73,50 ^b	57,17 ^d	70,70 ^{bc}	80,55 ^A	61,22 ^C	71,75 ^B	75,22 ^{***}	67,12

W obu tabelach: B – światło białe, C – światło czerwone, N – światło niebieskie
Wartości w wierszach oznaczone tymi samymi literami tej samej wielkości nie różnią się istotnie na poziomie $\alpha = 0,05$.
Małe litery użyte są w przypadku istotnej interakcji pomiędzy czynnikami doświadczenia.
*** – różnica istotna ($p < 0,001$), ** – różnica istotna ($p < 0,01$), NS – różnica nieistotna

